

הכנסת

מרכז המחקר והמידע

הטלוויזיה החינוכית – תמונת מצב

מוגש לוועדת החינוך, התרבות והספורט

כתיבה: יובל וורגן

אישור: הודיה קין, ראש צוות

עריכה לשונית: מערכת "דברי הכנסת"

ט"ז באייר תשס"ט

10 במאי 2009

הכנסת, מרכז המחקר והמידע

קריית בן-גוריון, ירושלים 91950

טל': 02 - 6408240/1

פקס: 02 - 6496103

www.knesset.gov.il/mmm

מבוא

מסמך זה נכתב לקראת ישיבה של ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת שנושאה סכנת הסגירה של הטלוויזיה החינוכית. הישיבה נערכה בשל הצעת משרד האוצר לערוך שינוי מבני בטלוויזיה החינוכית בדרך של מיזוגה ברשות השידור (כיום הטלוויזיה החינוכית היא יחידת סמך של משרד החינוך) במסגרת הצעת "מחליטים" שהגיש המשרד לממשלה לקראת גיבושה של הצעת חוק ההסדרים לשנים 2009-2010.

במסמך מוצג מידע בנושאים האלה:

- הטלוויזיה החינוכית – רקע ונתונים כלליים.
- עיקרי דוחות ודיונים קודמים בסוגיית מעמדה של הטלוויזיה החינוכית.
- ההצעה לשלב את הטלוויזיה החינוכית ברשות השידור ועמדות הגורמים הנוגעים בדבר.

1. רקע¹

הטלוויזיה החינוכית הישראלית (להלן – טח"י)² הוקמה בשם **הטלוויזיה הלימודית** על-ידי "קרן רוטשילד" בשנת 1964, במטרה להשתמש בשידורי טלוויזיה ככלי עזר להוראה ולתרום למערך הלימודים בבתי-הספר. ב-24 במרס 1966 שודר שידור הטלוויזיה הראשון של הטלוויזיה הלימודית, שהיה שידור הטלוויזיה הראשון בישראל – שיעור ביולוגיה. בשנת 1969 העבירה "קרן רוטשילד" את טח"י על מתקניה מבעלותה לבעלות הממשלה, ומאז **טח"י היא יחידת סמך במשרד החינוך**; עובדיה הם עובדי מדינה, נכסיה הם נכסי המדינה וחלק הארי מתקציבה מקורו במשרד.

בתחילת פעילותה שידרה הטלוויזיה הלימודית תוכניות לימודיות לבתי-הספר, תוכניות לגיל הרך ותוכניות העשרה אחרי הצהריים. בתקופת מבצע שלום הגליל (1982) חדרה הטלוויזיה הלימודית לתחום שלא עסקה בו קודם – מבזקי חדשות ואקטואליה בתוכנית "ערב חדש". עם הזמן היא החלה לשלב ב"ערב חדש" גם דיווחי חדשות של ממש. הדבר היה מפנה בהתפתחותה של הטלוויזיה החינוכית לכיוון של טלוויזיה המשדרת גם תוכניות בידור וענייני היום. באמצע שנות ה-80 שונה שמה לטלוויזיה החינוכית. שינוי השם ביטא את התפיסה שהערוץ לא נועד רק לצורכי לימוד והוראה. עם השנים הרחיבה טח"י את מגוון תוכניותיה, וכיום היא משדרת תוכניות דוקומנטריות, תוכניות אירוח, דרמה, טלנובלות, תוכניות בידור, ספורט, בישול ואקטואליה; כמו כן, היא הרחיבה את קהל היעד שלה ופונה לציבור כולו. כיום טח"י מצהירה כי היא מייעדת את תוכניותיה לתחומי דעת, תרבות וידע מגוונים, ושמה דגש על איכות התוכניות ועל עיסוק בנושאים העומדים על סדר-היום הציבורי.

כיום טח"י היא גם גוף מפיק וגם גוף משדר, ומשדרת בשלושה ערוצי טלוויזיה: בערוץ 1 (שמונה שעות ביום), בערוץ 2 (שעה וחצי ביום) ובערוץ 23 (בכבלים ובלוויין – 24 שעות ביממה). הפיקוח על שידורי

¹ פרק זה מבוסס ברובו הגדול על הפרק העוסק בטלוויזיה החינוכית בדוח מבקר המדינה מס' 57 לשנת 2006, מאי 2007; כמו כן, מוצגים בפרק זה ובפרקים אחרים במסמך נתונים ממצגת של הטלוויזיה החינוכית הישראלית שהוכנה לקראת ישיבת ועדת החינוך, התרבות והספורט במאי 2009.

² שמה של הטלוויזיה החינוכית בחוק רשות השידור, התשכ"ה-1965, ובחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990, הוא "הטלוויזיה הלימודית". משנת 1985 הטלוויזיה הלימודית משתמשת בשם "הטלוויזיה החינוכית הישראלית", באישור שר החינוך והתרבות דאז.

טח"י נחלק בין כמה גופים. בשידוריה בערוץ 2 היא באחריות מועצת הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, ובשידוריה בערוץ 23 היא במסגרת מועצת הכבלים והלוויין.

במהלך השנים עמדה טח"י במוקד דיונים רבים בכנסת ובממשלה והוגשו בעניינה כמה וכמה דוחות והמלצות מטעם ועדות וגופים ציבוריים. בדוח השנתי של משרד מבקר המדינה משנת 1998 נמצא כי שלוש ועדות שדנו עד לאותו מועד בעניינה של טח"י הגישו המלצות שונות בדבר שינוי מעמדה ודרכי פעולתה, אולם אף אחת מההמלצות הללו לא יושמה.³ נוסף על שאלת מעמדה של טח"י, הועלו טענות רבות בדבר מידת היעילות בהתנהלותה הארגונית והכספית, בדבר הבחירה להשקיע בתוכני שידור מסוגים שונים ובדבר הרלוונטיות של פעילותה למערכת החינוך בישראל. גם בשנים האחרונות עסקו כמה דוחות במעמדה של טח"י (להרחבה ראו פרק 4).

מאז שנת 2004 הנהלת טח"י עושה צעדי התייעלות והתחדשות, ובהם צמצום כוח האדם הקבוע והזמני וצמצום הוצאות השכר, ובתוך כך הפניית משאבים להפקות תוכן והשקעת משאבים בהתאמת שידורי טח"י ואולפניה לשידור דיגיטלי.

2. נתונים

תקציבה השנתי של הטלוויזיה החינוכית, המוקצה כיום במסגרת תקציב משרד החינוך, הוא כ-90 מיליון ש"ח.

מצבת כוח-האדם הקבוע בטח"י כיום היא 219 עובדים, לעומת יותר מ-350 עובדים קבועים בשנת 2004. כמו כן, שלא כבעבר, אין כיום בטח"י עובדים המועסקים באמצעות חברת כוח-אדם (16 עובדים שהועסקו בעבר באופן זה נקלטו כעובדי טח"י בעקבות פסיקה בנושא).

שידורי הטלוויזיה החינוכית כוללים הפקות מקור עצמיות, הפקות מקור מקומיות שנרכשו, הפקות פרי שיתוף פעולה עם גורמי הפקה חיצוניים ורכש תכנים רלוונטיים בחו"ל. מנתונים שאספה טח"י לקראת הדיון הנוכחי בוועדת החינוך עולה כי בשנת 2008 הושקעו 26 מיליון ש"ח מתקציבה של טח"י בהפקה עצמית, ונרכשו הפקות מקומיות בסכום של 10.5 מיליון ש"ח והפקות מחו"ל בסכום של 3.5 מיליון ש"ח.

3. ההצעה לשלב את הטלוויזיה החינוכית ברשות השידור

בהצעת המדיניות הכלכלית לשנים 2009-2010 שהגיש משרד האוצר לממשלה יש שורה של הצעות החלטה העוסקות בשינויים מבניים. אחת ההצעות היא **"שילוב הטלוויזיה הלימודית ברשות השידור"**. להלן כמה מעיקריה של הצעה זו:

- שידורי הטלוויזיה החינוכית בערוץ 23 ובערוץ 2 יופסקו ב-1 באוגוסט 2009.
- חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התשי"ג-1990, יתוקן כך שהזיכיון לשידורי טלוויזיה בערוץ 2 שניתן לטלוויזיה הלימודית יבוטל במועד הפסקת השידורים.
- חוק רשות השידור, התשכ"ה-1965, יתוקן כך שמ-1 בינואר 2010 ("המועד הקובע") תשולב הטלוויזיה הלימודית ברשות השידור ותהיה כפופה להחלטות הנהלת הרשות. תוקם יחידה

³ ועדה שמינה שר האוצר בשנת 1987, ועדה שמינתה הטלוויזיה החינוכית בשנת 1991 וועדה ציבורית שמינתה שרת התקשורת בשנת 1992; מתוך: מבקר המדינה, דוח שנתי 48 לשנת 1997 ולחשבונות שנת הכספים 1996, אפריל 1998.

נפרדת ברשות השידור שתהיה אחראית לכלל השידורים החינוכיים והלימודיים ברשות השידור, ואליה תועבר פעילות הטלוויזיה הלימודית. שידורי הטלוויזיה יכללו תכנים חינוכיים ולא יכללו שידורי חדשות.

השר הממונה על רשות השידור ושר האוצר רשאים לדחות, בצו, את "המועד הקובע" לפרק זמן שלא יעלה על שישה חודשים.

- יוקם צוות שהחברים בו יהיו מנכ"ל רשות השידור והממונה על התקציבים במשרד האוצר (או נציגיהם), והוא יקבע את אופן המימון של פעילות הטלוויזיה הלימודית מ"המועד הקובע" ואילך.
- שר האוצר ושר החינוך יקימו צוות שבו ישתתפו נציגי רשות השידור לבחינת השימוש והטיפול בנכסי הטלוויזיה הלימודית.
- יוקם צוות בין-משרדי שהחברים בו יהיו מנכ"לית הטלוויזיה הלימודית, מנכ"ל רשות השידור, נציב שירות המדינה, הממונה על השכר והסכמי עבודה והממונה על התקציבים במשרד האוצר, או נציגיהם, והוא ינהל דין ודברים עם ארגוני העובדים בטלוויזיה הלימודית כדי "ליידע אותם בדבר המהלכים המתוכננים ולנהל עמם משא-ומתן לגבי השלכות המהלכים האמורים על העובדים המיוצגים על-ידם".

בדברי ההסבר להצעה זו נכתב בין השאר כי "יש אומנם מקום לשידור חינוכי, אולם הצורך כאמור אינו מחייב את קיומו של גוף נפרד שימלא תפקיד זה", וכן כי "תפקוד הטלוויזיה הלימודית מאופיין היום בחוסר יעילות הנובע, בין היתר, מכוח אדם רב, הסכמי עבודה מיושנים וקליטת כוח אדם נוסף בעקבות צורות העסקה שונות". עוד נכתב בדברי ההסבר כי "הטלוויזיה החינוכית כיום אינה תורמת למערכת החינוך. בנוסף, אין מקום כיום לבעלות ממשלתית על תחנת שידור וכן אין הצדקה לפריסה של שידורי הטלוויזיה הלימודית, אשר הם חלק מהשידורים הציבוריים, על פני מספר ערוצים".

עד מועד סגירת המסמך (לאחר סיום ישיבת הממשלה השבועית) הממשלה לא דנה בהצעת החלטה האמורה. ממזכירות הממשלה נמסר כי ייתכן שההצעה תעלה לדיון בישיבת הקבינט החברתי-כלכלי ביום שני, 11 במאי 2009.

בחודשים האחרונים התקבלו שתי החלטות ממשלה בעניין הטלוויזיה הלימודית:

○ ההחלטה הראשונה התקבלה ב-24 באוגוסט 2008, במסגרת החלטות הממשלה הקודמת (הממשלה ה-31) בדבר המדיניות הכלכלית לשנת 2009, וכותרתה היתה "סגירת הטלוויזיה הלימודית". בהחלטה זו נקבע כי ב-1 בינואר 2009 יופסקו כל שידורי הטלוויזיה הלימודית.⁴

החלטה זו של הממשלה שימשה בסיס לפרק על הטלוויזיה הלימודית בהצעת חוק ההסדרים לשנת 2009 שהגישה לכנסת הממשלה הקודמת.

○ ההחלטה השנייה התקבלה ב-24 בספטמבר 2008 בוועדת השרים לתיקוני חקיקה הנדרשים ליישום החלטות הממשלה בעניין המדיניות הכלכלית לשנת 2009, ונקבע בה כדלקמן: "ועדת השרים פונה לנציגי משרד האוצר, ארגוני העובדים המייצגים את עובדי הטלוויזיה הלימודית ומנכ"לית הטלוויזיה הלימודית לבוא בדברים במסגרת המתווה המתוכנן לרפורמה בטלוויזיה הלימודית כדי למצות את המהלכים למניעת סגירתה של הטלוויזיה הלימודית". עוד נקבע כי

⁴ החלטת ממשלה מס' 3985 מ-24 באוגוסט 2008.

לפי החלטה זו, יתוקן נוסח הפרק הרלוונטי בהצעת חוק ההסדרים וייקבע כי הוא ייכנס לתוקפו לא לפני 1 במרס 2009 (במקום 1 בינואר).⁵ נוסח הצעת חוק ההסדרים שהונח על שולחן הכנסת אכן תוקן כאמור לעיל.⁶

4. דיונים ודוחות קודמים

4.1. החלטות ממשלה קודמות וועדות בדיקה בעניין מעמדה של טח"י⁷

כאמור, בשנת 1997 ערך משרד מבקר המדינה ביקורת מקיפה בטח"י וממצאיו פורסמו בדוח השנתי לאותה שנה. בעקבות ההמלצות בדוח האמור החליטה הממשלה באפריל 1998 כי "שר החינוך, התרבות והספורט יגבש תוכנית לגבי המבנה הארגוני והמעמד המשפטי הראוי של הטלוויזיה החינוכית הישראלית לאור המלצת מבקר המדינה". באוגוסט 1998 הטילה הממשלה על שר החינוך דאז לפעול לכך שעד שנת 2001 תחדל טח"י להיות בית הפקה ותרכוש שירותי הפקה מגורמי חוץ, ותצמצם בהתאמה את מצבת כוח-האדם ב-30 משרות בכל אחת מהשנים 1999-2001, ובסך הכול ב-90 משרות.

המשרד לא יישם את החלטות הממשלה האמורות, ולכן באוגוסט 2001 מינתה שרת החינוך דאז, לימור לבנת, ועדה מייעצת לגיבוש המלצות בעניין עתיד טח"י (להלן – ועדת-האזור). ועדת-האזור הגישה לשרה את המלצותיה באפריל 2002, ועיקרן סגירת טח"י במתכונתה הקיימת והקמת גוף חדש שיעסוק בהפצת תכנים ציבוריים-חינוכיים. שרת החינוך הגישה לממשלה הצעת החלטה המבוססת בחלקה על המלצות הוועדה. ביולי 2002 דנה הממשלה בהצעה והטילה על השרה לערוך שינויים בטח"י, ובכללם להמיר את ההפקות העצמיות של טח"י, כולן או מקצתן, ברכישת שירותי הפקה מגורמי חוץ, ולצמצם את מצבת כוח-האדם בטח"י. בעקבות אותה החלטה הגישו ארגוני היוצרים והאמנים וועדי העובדים בטח"י עתירה לבג"ץ נגד שרת החינוך והממשלה. לבסוף הגיעו הצדדים להסכמה על הקמת ועדה נוספת שתדון בייעול טח"י ובעיגון מעמדה בחקיקה ראשית.

בינואר 2003 מינתה שרת החינוך דאז, לימור לבנת, ועדה נוספת כדי לבדוק את אופן הפעולה של טח"י ולהמליץ על תיקונים הדרושים לפעילותה (להלן – ועדת-שטרן). בספטמבר 2003 הגישה ועדת-שטרן את המלצותיה: יש מקום להמשך פעילותה של טח"י; עליה לפעול במתכונת חדשה לפי הביקוש לתכנים של העשרה, תרבות ולימוד, ותשדר סוגים שונים של תוכניות המתאימות להורים ולבני נוער שאינן משודרות בשידור הציבורי והמסחרי; על טח"י להיות בית יוצר לתוכניות איכותיות בנושאים ערכיים ותרבותיים; עליה לשמש חממה ליוצרים צעירים בדרכים מגוונות; קהל היעד לשידוריה יהיו ילדים ובני נוער (השידורים יכוונו גם לעולים חדשים, לצעירים לאחר שירותם הצבאי ולבני גיל הזהב); שידורי טח"י ירוכזו בערוץ 23 וייבנה לה לוח משדרים ייחודי; טח"י תהפוך לחברה ממשלתית לתועלת הציבור ללא מטרות רווח ועם זיקה למשרד החינוך, חברה שתעמיד בראש סולם העדיפות שלה איכות ותוכן ולא תוצאות עסקיות; טח"י תפעל בפיקוח ציבורי ותמומן מתקציב הממשלה; על טח"י לעבור תהליך התייעלות והבראה ארגונית ומבנית, שבמסגרתו יוקמו חטיבות חדשות, יבוטלו חלק מהחטיבות

⁵ החלטה מס' חקת/4 של ועדת השרים לתיקוני חקיקה הנדרשים ליישום החלטות הממשלה בעניין המדיניות הכלכלית לשנת 2009, מ-24 בספטמבר 2008, אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקיבלה תוקף של החלטת ממשלה ב-3 באוקטובר 2008, ומספרה הוא 4143.

⁶ הצעת חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2009), התשס"ט-2008 [פרק י"ג: הטלוויזיה הלימודית].

⁷ פרק זה לקוח מהפרק העוסק בטלוויזיה החינוכית בדוח מבקר המדינה מס' 57 לשנת 2006, מאי 2007.

והמחלקות הקיימות וחלקן יאוחדו בחטיבות החדשות. בנובמבר 2003 אימצה שרת החינוך את המלצות ועדת-שטרן.

בד בבד עם הגשת המלצות ועדת-שטרן, עוד לפני שהממשלה דנה בהמלצותיה, החליטה הממשלה בספטמבר 2003 (בהצעת משרד האוצר) להפסיק את שידורי טח"י ב-1 בינואר 2004. בכלל זה הוחלט על צמצום ניכר של תקציב טח"י, ונקבע שיידרשו תיקוני חקיקה מתאימים לצורך הפסקת שידוריה. באוקטובר 2003 הודיעה שרת החינוך לממשלה כי למרות החלטת הממשלה מספטמבר 2003, הושגה עם משרד האוצר הבנה בדבר המשך הפעלתה של טח"י במתכונת מצומצמת. עוד באותו החודש החליטה הממשלה להסמיך את ועדת השרים לעניין תיקוני חקיקה ליישם את ההחלטות בתקציב לשנת 2004, ולדון בהבנה שהושגה בין משרד החינוך למשרד האוצר על המשך הפעלתה של טח"י במתכונת מצומצמת.

בחודשים מאי-אוגוסט 2006 ערך משרד מבקר המדינה ביקורת נוספת של פעילות טח"י. בביקורת זו נבדקה בין היתר שאלת מעמדה של טח"י. מסקנתו של משרד מבקר המדינה בעניין זה היתה כדלקמן:

שאלת נחיצותה ומעמדה של הטלוויזיה החינוכית שבה ועלתה פעמים מספר בשנים האחרונות, אולם לא התקבלו החלטות חד-משמעיות, ופעילותה לא הוסדרה בחוק והיא נותרה יחידת סמך במשרד החינוך. הסדרת פעילותה של טח"י כגוף שידור ממלכתי נוסף על ערוץ 1 וערוץ הכנסת, היא שאלה של מדיניות שעל הממשלה לדון בה. על הממשלה לקבל החלטה שתקבע את יעדי טח"י, המבנה הארגוני והמעמד המשפטי, וכן את אופן הפיקוח הציבורי עליה ולחלופין להחליט שיש לסגור אותה.⁸

4.2. דיונים קודמים בוועדת החינוך של הכנסת

סוגיית מעמדה של הטלוויזיה החינוכית נדונה בוועדת החינוך של הכנסת כמה פעמים בשנים האחרונות.⁹ ביולי 2002 קיימה ועדת החינוך של הכנסת ה-15, בראשות חבר הכנסת זבולון אורלב, שתי ישיבות ועדה שנושאת הכוונה לסגור את הטלוויזיה החינוכית. ישיבות אלו נערכו בעקבות הגשת דוח ועדת-האוזר, אשר בו הומלץ כאמור על הפסקת פעילותה של טח"י במתכונתה הקיימת ועל הקמת גוף חדש (שלי"ח – השירות להעשרה חינוכית-חזותית), שלא יהיה עוד גוף מפיץ אלא גוף משדר, ויזמין הפקות חיצוניות ויפיץ אותן לפי המטרות שייקבעו לו. בסיכום ישיבות אלו קבע יושב-ראש הוועדה כי ועדת החינוך מכירה בצורך לערוך שינויים בטלוויזיה החינוכית, אך הוועדה קובעת כי יש לשמור על תפקידה המרכזי של טח"י בחיי החינוך והתרבות בישראל ולהבטיח כי תמשיך להתקיים, ולפיכך מסקנות ועדת-האוזר כלשונון אינן מקובלות על הוועדה.¹⁰ גם בכנסת ה-16 דנה ועדת החינוך בטלוויזיה החינוכית במסגרת דיון בהצעת חוק שידורי הטלוויזיה החינוכית, התשס"ד-2004.¹¹

בכנסת ה-17 שבה ונדרשה ועדת החינוך לדון בסכנת הסגירה של טלוויזיה החינוכית, בעקבות החלטת הממשלה הקודמת במסגרת הצעת חוק ההסדרים לשנת 2009 (ראו לעיל). ישיבה זו נערכה ב-26 באוגוסט

⁸ ש.ס.

⁹ כבר בשנים 1995-1996 נדונה בכנסת הצעת חוק להפיכת הטלוויזיה החינוכית לרשות שהיא תאגיד, שחברי המועצה שלה ימונו בידי הממשלה לפי המלצת שר החינוך והתרבות; מקורות המימון שלה יהיו תקציב המדינה והכנסות עצמיות, ובכלל זה הכנסות משידורי פרסומת ומתרומות. בדברי ההסבר להצעת החוק נאמר ש"במדינה דמוקרטית אין זה רצוי שיחידה ממשלתית תעסוק בשידורים לציבור ופעילות מסחרית". הליך החקיקה הופסק באפריל 1996.

מתוך: מבקר המדינה, דוח שנתי 48 לשנת 1997 ולחשבונות שנת הכספים 1996, אפריל 1998.

¹⁰ פרוטוקול מס' 516 מיישיבת ועדת החינוך והתרבות, 29 ביולי 2002.

¹¹ הצעת חוק של חברי הכנסת רוני בר-און וענבל גבריאלי, פ/1896. הצעה זו התקבלה בקריאה טרומית בלבד.

2008, ובסיכומה קבע ישב-ראש הוועדה מיכאל מלכיאור כי "ועדת החינוך והתרבות של הכנסת שוללת מכול וכול את החלטת הממשלה במסגרת חוק ההסדרים לסגור את הטלוויזיה החינוכית", וכי הוועדה רואה "ערך חינוכי, תרבותי ודמוקרטי עליון למדינת ישראל שיתקיים בה שירות ציבורי כמו הטלוויזיה הציבורית בכלל והטלוויזיה החינוכית בפרט". עוד נקבע בהחלטת הוועדה כי הוועדה תיזום חקיקה שתבטיח ותעגן את מעמדה של הטלוויזיה החינוכית על בסיס המלצות ועדת-שטרן.¹²

5. עמדות הגורמים המרכזיים הנוגעים בדבר

5.1. הנהלת הטלוויזיה החינוכית

עמדתה של הנהלת טח"י היא שמיזוג טח"י ברשות השידור משמעה סגירת טח"י, ולפיכך הנהלה מתנגדת להצעה זו נחרצות. מנכ"לית טח"י הבהירה בכמה מכתבים ששלחה למשרד האוצר כי הצעת המיזוג אינה מקובלת עליה, וכי להבנתה מדובר בהחלטה חד-צדדית של משרד האוצר, המהווה נסיגה מהסכמות קודמות ומוכיחה כי כוונתו האמיתית של האוצר היא לסגור את טח"י. למשל, טח"י רואה בהצעתו של האוצר להפסיק את שידוריה של טח"י בערוץ 23 בראשית אוגוסט 2009 משום הצהרה ברורה על הכוונה לממש את סגירתה, שכן שערות זה הוא ערוץ הבית של טח"י והיא המשדרת בו 24 שעות ביממה. בארבע השנים האחרונות השקיעה טח"י משאבים רבים בפיתוחו של הערוץ (לפי המלצותיהן של שתי הוועדות שזכרו לעיל).

הנהלת טח"י גורסת, בין היתר, כי טענותיו של משרד האוצר שטח"י מיושנת ואינה עומדת בקצב ההתקדמות הטכנולוגית, וכן בדבר אי-תרומתה של טח"י למערכת החינוך – הן טענות שווא לא מבוססות שלא נבחנו לעומקן. כמו כן, טח"י מעלה שורה של טענות משפטיות בדבר התנהלותו של משרד האוצר בעניינה, ובעיקר בדבר הליך השינוי המבני החפוז לטעמה, כפי שהדבר מתבטא בהצעת המחליטים שהוצגה לעיל. טח"י העבירה טענות משפטיות אלו אל היועץ המשפטי לממשלה (והן מפורטות גם במכתב אל חברי ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת מ-10 במאי 2009).¹³ עוד טוענת טח"י כי למרות החלטתה של ועדת השרים לתיקוני חקיקה, שהוצגה לעיל, משרד האוצר נמנע מקידומה של רפורמה אשר תמנע את סגירתה של טח"י, על בסיס המלצות ועדת-שטרן, ולמעשה החליט באופן חד-צדדי להפסיק את המשא-ומתן ולקבל החלטה שונה בתכלית.¹⁴

5.2. משרד האוצר

משרד האוצר טוען כי שלא כפי שטוענת הנהלת טח"י, אין בכוונתו לבטל את טח"י. לפי עמדתו יש לאחד את פעילותה של טח"י עם פעילות רשות השידור. המשרד טוען כי הכוונה לבחון את האפשרות האמורה ואת המשמעויות הנגזרות ממנה הוצגה כבר בישיבה שנערכה בהשתתפות מנכ"לית טח"י ב-31 בדצמבר 2008. לטענת אגף התקציבים, טח"י היא שניתקה את הקשר והביאה למעשה להפסקת הדיונים

¹² פרוטוקול מס' 504 מישיבת ועדת החינוך, התרבות והספורט, 26 באוגוסט 2006.

¹³ עו"ד אביגדור דני, יועץ משפטי, הטלוויזיה החינוכית הישראלית, "עיקרי הטענות המשפטיות שהועברו ליועץ המשפטי לממשלה", מכתב אל חברי ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, 10 במאי 2009.

¹⁴ יפה ויגודסקי, מנכ"לית הטלוויזיה החינוכית, מכתב אל חברי ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת בנושא "הצעת חוק ההסדרים לשנת הכספים 2009 – שילוב הטלוויזיה הלימודית ברשות השידור", 6 במאי 2009; מכתבים אל מר רם בלינקוב, הממונה על התקציבים במשרד האוצר, 5 ו-7 בינואר 2009.

(וכן לגיבושה של הצעת ההחלטה לממשלה במתכונתה הנוכחית), בכך שדחתה על הסף את הדיון באפשרות השילוב ברשות השידור.¹⁵

בתשובתו על הפנייה הקודמת של מרכז המחקר והמידע בנושא זה ציין אגף התקציבים, בין היתר, כי הפתרון של איחוד טח"י עם רשות השידור הוא פתרון ותיק שעלה כמה פעמים בעבר, אך נדחה לנוכח מצבה הקשה של רשות השידור, "על-אף שלכל הצדדים היה ברור כי בטווח הארוך זהו הפתרון הראוי לטח"י".¹⁶

5.3. משרד החינוך

בתשובה על פנייתנו אל לשכת שר החינוך גדעון סער, נמסר כי שר החינוך מתנגד להצעת משרד האוצר לסגור את הטלוויזיה החינוכית (השר לא מסר עמדה מפורשת בדבר שילובה של טח"י ברשות השידור). עוד נמסר כי השר מגבש תוכנית שתהפוך את הייעוד החינוכי-לימודי לליבת הפעילות של הטלוויזיה החינוכית, כדי שיהיה לה קשר ישיר לתוכניות ולתוכני הלימודים בבת-הספר.¹⁷

יצוין כי שרת החינוך הקודמת, יולי תמיר, הודיעה בעת כהונתה כשרה על התנגדותה להצעת משרד האוצר למזג את טח"י ברשות השידור, וטענה כי יש לנהל משא-ומתן עם ההסתדרות ועם נציגי העובדים במטרה ליישם רפורמה הנוגעת ליישום המשפטית, למבנה הארגוני ולדרכי הפעולה של טח"י.¹⁸

5.4. רשות השידור

רשות השידור לא נוקטת עמדה עקרונית בדבר המיזוג המוצע, אולם לדעתה אי-אפשר לקלוט את הטלוויזיה הלימודית ברשות השידור בשעה שמתגבש מהלך לביצוע רפורמה מורכבת ברשות עצמה, אלא לאחר סיומה של רפורמה זו בלבד. רשות השידור סבורה כי דרך הפעולה הנכונה למיזוג כגון זה היא מינוי של צוותים משותפים אשר יגבשו תוכנית עבודה מפורטת לפני קבלת ההחלטות, ולא הדרך שבה נעשים הדברים כעת.¹⁹

5.5. ההסתדרות הכללית

כמו הנהלת הטלוויזיה החינוכית, גם ההסתדרות רואה בכוונה למזג את טח"י ברשות השידור מהלך חד-צדדי של משרד האוצר. מהלך זה הוא בגדר נסיגה מהסכמות קודמות ומשמעו סגירתה של טח"י ופיטורי עובדים. במכתב ששלח יושב-ראש ההסתדרות, מר עופר עיני, אל שר האוצר הקודם רוני בר-און בינואר 2009, ציין מר עיני כי כל שינוי מבני בטח"י טומן בחובו שורה של השלכות ופגיעות הנוגעות לציבור עובדי טח"י ולתנאי עבודתם, לזכויותיהם ולביטחונם התעסוקתי. עוד ציין מר עיני כי אם לא ישוב האוצר לנהל

¹⁵ שירה גרינברג, רפרנטית חינוך במשרד האוצר – אגף התקציבים, שיחת טלפון, 10 במאי 2009; רם בלינקוב, הממונה על התקציבים במשרד האוצר, מכתב אל יפה ויגודסקי, מנכ"לית הטלוויזיה החינוכית, 6 בינואר 2009; יונתן רגב, רכז חינוך והשכלה גבוהה במשרד האוצר – אגף תקציבים, מכתב אל יפה ויגודסקי, מנכ"לית הטלוויזיה החינוכית, 12 בינואר 2009.

¹⁶ שירה גרינברג, רפרנטית חינוך במשרד האוצר – אגף התקציבים, דואר אלקטרוני, 14 בינואר 2009.

¹⁷ עו"ד דן ינקו, יועץ שר החינוך, שיחת טלפון, 10 במאי 2009.

¹⁸ שרת החינוך לשעבר יולי תמיר, מכתב אל חברי ועדת השרים לתיקוני חקיקה, 22 בספטמבר 2008; מכתב אל שר האוצר לשעבר רוני בר-און, 5 בינואר 2009.

¹⁹ משה גביש, יושב-ראש רשות השידור, שיחת טלפון, 7 במאי 2009; מכתב אל חיים פרננדס, סגן הממונה על התקציבים במשרד האוצר, 26 באפריל 2009.

משא-ומתן לפי הסיכומים הקודמים עמו ולפי החלטת ועדת השרים לתיקוני חקיקה, תפעל ההסתדרות במלוא כוחה להגן על העובדים.²⁰

על-פי פרסומים בכלי התקשורת, סוגיית השינוי המבני בטח"י כלולה ברשימת הנושאים שההסתדרות מעלה כיום בדיונים שהיא מנהלת עם נציגי הממשלה בדבר המדיניות הכלכלית לשנים 2009-2010.²¹

²⁰ עופר עיני, יושב-ראש ההסתדרות החדשה, מכתב אל שר האוצר לשעבר, רוני בר-און, 13 בינואר 2009.

²¹ צבי לביא, "עיני תובע חקיקה נגד חברות כוח-אדם שעושקות", *Ynet*, 10 במאי 2009.

